

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2026-2028

1. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, T&K-rahoituslain toimeenpanosta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulu edistää toiminnallaan seuraavia hallitusohjelmaan sekä ministeriö- ja toimialakohtaisiin strategioihin perustuvien tavoitteiden toteutumista:

Suomalaisen tieteen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tasoa ja vaikuttavuutta nostetaan. Yliopistot lisäävät ja uudistavat tohtorikoulutusta siten, että tutkinnon suoritusajat lyhenevät, koulutuksen laatu paranee ja osaaminen siirtyy nykyistä nopeammin työelämän käyttöön. Korkeakoulut lisäävät kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa tehtävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ekosysteemeihin perustuvaa yhteistyötä.

Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä nostetaan kohti 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja pidemmällä aikavälillä OECD:n kärkimaiden tasolle. Samanaikaisesti korkeakoulut huolehtivat korkeakoulutuksen laadusta. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia vahvistetaan korkeakoulujen tarjontaa uudistamalla ja rahoituspohjaa laajentamalla. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden ja tutkijoiden määrää lisätään ja samanaikaisesti parannetaan heidän valmiuksiaan työllistyä valmistumisen jälkeen Suomeen.

Korkeakoulut profiloituvat sekä terävöittävät koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintansa vahvuusalueitaan.

Korkeakoulujen toiminta edistää yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista, kestävä kehitystä ja kaksoissiirtymää.

Korkeakouluja johdetaan hyvin, työ- ja opiskeluhyvinvointiin panostetaan ja henkilöstön osaamisen kehittämisestä huolehditaan systemaattisesti.

2. Korkeakoulun profiili ja vahvuusalat

Ammattikorkeakoulun vahvuusalat ovat kyberturvallisuus, liikkuminen ja hyvinvointi sekä monialainen kuntoutus. Nousevat vahvuusalat ovat kestävä biotalous- ja energiaratkaisut sekä uudistuva teollisuus. Ammattikorkeakoulun toimintamallin - Uuden sukupolven korkeakoulu 2.0 - kehittämisessä vahvuuksiksi nousevat lisäksi uudistuva oppiminen, uudistava johtaminen sekä liikkuva ja hyvinvoiva yhteisö. Ammatillinen opettajakorkeakoulu on pedagogisen kehittämisen merkittävä resurssi.

Ammattikorkeakoulun koulutus- ja tki-toimintaprofiilin lähtökohtana on vahva aluevaikuttavuus keskisen Suomen toimintaympäristöön. Ammattikorkeakoulu on kansainvälinen toimija tutkintokoulutuksessa, kumppanuuksissa ja verkostoissa kuten eurooppalaisessa korkeakouluallianssissa (E³UDRES²), TKI-toiminnassa ja soveltavassa tutkimuksessa sekä koulutusviennissä. Profiiliin kuuluvat yrittäjyyden edistäminen ja yrittäjyyskoulutus ja niitä tukevat mallit, kuten kaikkia tutkinto-opiskelijoita koskettava Jamk Future Factory®.

Ammattikorkeakoulu on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

3. Korkeakoulun strategiset tavoitteet ja tutkintotavoitteet 2025-2028

3.1. Korkeakoulun strategiset tavoitteet

Uuden sukupolven korkeakoulu 2.0 mallin rakentaminen

Ammattikorkeakoulun tavoitteena on Uuden sukupolven korkeakoulu 2.0 (USKK 2.0). USKK 2.0 on opetuksessa, soveltavassa tutkimuksessa ja palvelujen tuottajana ratkaisuja tuottava 2030-luvun kansainvälinen digitaalinen korkeakoulu, joka tunnistaa myös toiminnan yhteisöllisen ulottuvuuden. Tavoitteena on AVOP -kyselyssä opiskelutyytyväisyyden hyväksi arvioineiden (arvio 4 ja yli) osuuden nostaminen yli 90 %:in.

Ammattikorkeakoulun, Jyväskylän yliopiston ja toisen asteen koulutuksen järjestäjänä toimivan Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian muodostama EduJyväskylä jäsentää ammattikorkeakoulun alueellista toimintaa. Ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän yliopisto hyödyntävät duaalimallin mahdollisuudet strategisella kumppanuudella. EduJyväskylä rakentaa yhteisiä, skaalautuvia opintopolkujä, luo elinvoimaa kansainvälistymisellä ja työelämäpalveluilla sekä kustannustehokkailla yhteisillä tiloilla, palveluilla ja infrastruktuureilla.

USKK 2.0:n kansallinen ulottuvuus rakentuu Digivisio 2030 opin.fi -palvelun mahdollisuuksiin. Jyväskylän ammattikorkeakoulu edistää monipuolista opiskelija- ja harjoitteluliikkuvuutta erilaiset opiskelijaprofiilit huomioiden. Ammattikorkeakoulu osallistuu aktiivisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen kehittämiseen eurooppalaisessa korkeakouluallianssi -yhteistyössä (E³UDRES²). Korkeakouluallianssissa keskiössä on älykäs ja kestävä alueellinen kehittäminen. Konsortion kautta jaetaan osallistuvien yhdeksän eurooppalaisen korkeakoulun resursseja, infrastruktuureja sekä parhaita käytäntöjä. Toiminnan erityiset sisältöalueet ovat: terveys, hyvinvointi ja sosiaalinen inkluusio, digitaaliset sovellukset ja tekoäly sekä resilienssi ja innovatiivinen talous.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Kyberturvallisuus. Ammattikorkeakoulu on merkittävä toimija kyberturvallisuusosaamisen, huoltovarmuuden ja digitaalisen turvallisuuden kouluttajana ja kehittäjänä. Ammattikorkeakoulu toteuttaa vuosittain kansalliset kyberturvallisuusharjoitukset viranomaisille, hyvinvointialueille ja kunnille sekä kehittää huoltovarmuuskriittisten yritysten ja toimialojen kyberturvallisuusosaamista.

Liikkuminen ja hyvinvointi. Vahvuusosalalla ammattikorkeakoulu koordinoi ja toteuttaa kansallisia Liikkuvat-ohjelmia, tuottaa liikunnan strategista tietoa ja tutkimusta sekä tekee liikunnan ja terveyden TKI-työtä. Ammattikorkeakoulu levittää Liikkuvat-kokonaisuuden avulla toimintaa ja tutkittua tietoa varhaiskasvatukseen, kouluihin, oppilaitoksiin ja työelämään. Vahvuusosalalla ammattikorkeakoulu luo uusia toimintatapoja, kehittää viestintää ja vahvistaa verkostoja vähän liikkuvien ryhmien tunnistamiseksi, tavoittamiseksi ja aktivoimiseksi. Toiminnalla tuetaan väestön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn paranemista.

Monialainen kuntoutus. Vahvuusosalalla ammattikorkeakoulu uudistaa kuntoutusta ja rakentaa ratkaisuja muuttuviin yhteiskunnan tarpeisiin. Vahvuusosalalla toiminnan painopisteinä ovat kuntoutuksen digitalisaatio ja uudistuvat palvelujärjestelmät, vaikuttava ja näyttöön perustuva kuntoutus ja läpi elämänkulun kestävä työ- ja toimintakyky. Vahvuusala on keskeinen tekijä kuntoutuksen osaamiskeskittymässä ja toimii kansallisesti koulutuksen kehittämiseksi.

Kestävät biotalous- ja energiaratkaisut. Vahvuusosalalla ammattikorkeakoulu kehittää fyysistä ja virtuaalista älymaatalouden testaus-, kehittämis- ja koulutusympäristöä sekä uusia koulutusteknologioita hyödyntäviä kyvykkyyksiä. Vahvuusosalalla ammattikorkeakoulu kehittää biotalouden yrityskehittämistoimintaa ja panostaa älymaatalouden soveltavaan tutkimukseen. Kehittyvissä energiajärjestelmissä vahvuusosalalla on luonnontieteellistä, teollisten prosessien kehittämisen, tuotantotalouden sekä kunnossapidon ja elinkaarenhallinnan osaamista.

Uudistuva teollisuus. Ammattikorkeakoulu tukee uudistuvan teollisuuden vahvuusalan kehittämistä Keski-Suomen yritysten kaksoissiirtymän tueksi. Uudistuvan teollisuuden kyvykkyydet muodostuvat pitkäaikaisista panostuksista automaatioon ja robotiikkaan sekä ajantasaisesta teknologian mittausta-, testaus- ja palveluinfrastruktuurista. Ammattikorkeakoulu painottaa vahvuusosalalla uusien digitaalisten välineiden kuten keinoälyn systemaattista hyödyntämistä. Ammattikorkeakoulun tavoitteena on rakentaa digitaalinen alusta, jolla voidaan simuloida ja todentaa tuotteiden valmistus- ja hankintaprosessien hiilineutraaliutta, resurssitehokkuutta ja kestävyttä arvoketjuissa.

Korkeakoulujen välinen yhteistyö

Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Oulun ammattikorkeakoulu ja Savonia ammattikorkeakoulu aloittavat vuonna 2025 koulutusyhteistyössä tulevaisuuden osaamistarpeita vastaavan liiketalouden ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen. Yhteinen toteutus korvaa osallistuvien ammattikorkeakoulujen vastaavat monimuotoiset tutkintokoulutukset. Opiskelijoille tarjotaan yhteistyön kautta laajempi mahdollisuus syventyä ja erikoistua omien uravalintojen mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään opiskelijan ohjaukseen ja opiskelukyvyn tukemiseen sekä opettajien osaamisen vahvistamiseen. Tavoitteena on luoda pysyvä ja laajennettavissa oleva korkeakoulujen profilaatioon ja työnjakoon pohjautuva malli tutkintokoulutuksen toteutukseen.

Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston yhteistyön syventäminen

Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun tavoitteena on muodostaa korkeakoulukonserni, joka toimii kansainvälisesti tunnustettuna esimerkkinä innovatiivisesta ja vaikuttavasta korkeakouluyhteistyöstä, joka yhdistää tutkimuslähtöisen ja työelämäläheisen korkeakoulutuksen vahvuudet. Kansallista korkeakouluyhteistyötä uudistava konsernin yhteistyömalli vastaa korkeakoulupoliittisiin tavoitteisiin, kuten koulutuksen laadun parantamiseen, kansainvälisen kilpailukyvyn vahvistamiseen sekä alueellisen osaamisen (ml. alueen veto- ja pitovoiman) kehittämiseen tukien sekä opiskelijoiden, että työelämän tarpeita.

Konsernivalmistelun tavoitteena on, että yliopisto siirtyy ammattikorkeakoulun pääomistajaksi vuonna 2026. Vuonna 2026 konserni tarkentaa aiempaa toimenpidesuunnitelmaa ottaen huomioon myös tavoitteiden toteutumisen seurattavuuden. Sopimuskauden aikana toteutetaan korkeakoulukonsernin kehittäminen kohti tavoitetilaa "Jyväskylän malli 2030". Yhteistyön syventämistä johdetaan projektimaisesti ja avoimesti sekä korkeakouluyhteisöä että sidosryhmiä osallistaen.

Yhteistyö toteutuu neljän pitkän aikavälin strategisen päämäärän sekä niitä täsmentävien tavoitteiden kautta. Strategiset päämäärät ovat:

- Kansainvälisesti vetovoimainen, oppimista uudistava ja vaikuttava koulutus
- Elinvoimaa tuottava TKI-ekosysteemi
- Vaikuttavat ja taloudellisesti kestävät palvelut
- Osaava ja hyvinvoiva korkeakouluyhteisö

Seurantaindikaattorit 2025-2028

	Toteuma 2023	Arvio 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
Ulkopuolinen T&K-toiminnan rahoitus, milj. euroa	16,5	16,7	16,8	16,9	17,0
T&K-toiminnan yritysrahoitus, milj. euroa	0,68	0,69	0,69	0,70	0,70
Ensikertalaisten opiskelijoiden osuus paikan vastaanottaneista, %	75	80	85	85	85
AMK-koulutuksen läpäisy viisi vuotta aloittamisesta	62,7	65,8	67,5	69,5	71,6
Valmistuneiden kv-opiskelijoiden Suomeen työllistyminen, %	28	35	40	45	50

3.2. Tutkintotavoitteet

Tavoitteet	Vuosina 2025 - 2028 keskimäärin	Vuonna 2035
Ammattikorkeakoulututkinnot	1 430	1 750
Kasvatusalat, taiteet ja kulttuurialat sekä yhteiskuntatieteet	40	
Humanistiset alat, lääketieteet sekä terveys- ja hyvinvointialat	490	
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet sekä palvelualat	400	
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	500	
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet		
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	320	390
Ammatillinen opettajankoulutus	390	

Ammattikorkeakoulu vastaa osaajapulaan muun muassa seuraavin toimin:

Ammattikorkeakoulun sairaanhoitajakoulutuksen sisäänotto pidetään vähintään vuoden 2022 tasolla.

Ammattikorkeakoulu huolehtii osaltaan sosionomikoulutuksessa varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuuden tuottavien opintojen (vähintään 60 opintopistettä) riittävästä tarjonnasta ja vetovoimasta.

Ammattikorkeakoulu tarjoaa Suomessa säänneltyyn ammattiin ulkomailla kouluttautuneille mahdollisuuksia täydentää osaamista niin, että se vastaa toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksia.

Luonnontieteet, matematiikka ja tekniikka: Ammattikorkeakoulu edistää kansallisen LUMA(TE)-strategian ja -toimenpidesuunnitelman toimeenpanoa.

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43 §:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (171/2024) perusteella yhteensä 60 728 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 52 812 000 euroa.

Strategiaperusteistarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoululle yhteensä 2 200 000 euroa/v. vuosina 2026-2028. Strategiarahoitusta kohdennetaan sopimuksen kohdassa 3 nimettyihin ammattikorkeakoulun strategian mukaisiin kehittämistoimiin seuraavasti:

Korkeakoulun strategiset kumppanuudet ja toiminnan kokonaisvaltainen kehittäminen ml. pedagogiikka, digitaalisuus ja johtaminen (USKK 2.0) 500 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Korkeakoulun vahvuusalojen ja nousevien vahvuusalojen kehittäminen ekosysteemyhteistyössä 800 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Ammattikorkeakoulujen (JAMK, OAMK ja Savonia) yhteistyössä toteuttama liiketalouden ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen toteuttaminen sekä pysyvän ja laajennettavissa olevan korkeakoulujen profiloitumiseen ja työnjakoon pohjautuva mallin luominen tutkintokoulutuksen toteutukseen 200 000 euroa/v. vuosina 2025-2028. Rahoitus on kohdennettu erikseen kullekin yhteistyöhön osallistuvalla ammattikorkeakoululle.

Korkeakouluyhteisön hyvinvointia ja koulutustason nostoa tukevat toimenpiteet (erityisesti erityisopetus ja erilaisten oppijoiden tarpeet huomioivat verkko-oppimateriaalit ja opinnäytetyön ohjauskäytänteet sekä yhteisöllinen liikkuminen) 200 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun muodostaman vetovoimaisen ja vaikuttavan korkeakoulukonsernin kehittäminen 500 000 euroa/v. (2025-2028). Jyväskylän yliopistolle on kohdennettu kehittämistoimeen 1 500 000 euroa/v. (2025-2028). Rahoitusta ei ole sallittua käyttää mahdollisen omistusrakenteen rahoittamiseen. Rahoituksen ehtona on Jyväskylän yliopiston enemmistöomistama konsernirakenne.

Ammattikorkeakoulun valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2026 lisäksi 5 010 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulun muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakoululle aiheutuneista kustannuksista.

Ammattikorkeakoulun valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2026 lisäksi ammattikorkeakoululain mukaista harkinnanvaraista rahoitusta 661 000 euroa tutkimuksen vahvistamiseen ja 45 000 euroa EU:n rahoittamien tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeiden kansalliseen vastinrahoitukseen.

Myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää liiketoiminnan (taloudellinen toiminta) tukemiseen. (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01)).

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja sopimuskauden välitarkastelujen kautta. Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Strategiarahoituksen tasoa voidaan tarkistaa, mikäli tavoitteet eivät toteudu sopimuksessa sovitulla tavalla.

Allekirjoitukset

Sirkku Linna
Ylijohtaja

Bella Forsgrén
Hallituksen puheenjohtaja

Ulla Mäkeläinen
Opetusneuvos

Vesa Saarikoski
Rehtori